الف) عدم انطباق دقیق حرکت قمر در یک ماه بر واحد شبانه‌روز و وجود گزینه‌های ثبوتی

(19:45)

> **از چیزهایی همه باحثین در آن مشترک هستند، این است که ما سه حرکت داریم. این سه حرکت راسم یک پدیده‌ای هستند. یکی حرکت وضعی زمین به دور خودش است که شب و روز را پدید می‌آورد. یک حرکت قمر به دور زمین که ماه قمری را پدید می‌آورد. یک حرکت زمین به دور خورشید است که سال شمسی را پدید می‌آورد. خب در این فضا وقتی می‌خواهیم تطبیق کنیم و روز و شب را بگوییم؛ بگوییم این روز برای کدام ماه است؟ این روز برای کدام برج است؟ چه کار باید بکنیم؟ وقتی این‌ها را به‌عنوان خطهای زمانی در نظر بگیریم و روی هم بگذاریم اصلاً عدد صحیح ندارد. ما هیچ وقت گردش قمری نداریم که سی روز باشد و هیچ وقت گردش قمری نداریم که بیست و نه روز باشد. دائماً حرکت متوسطش پنج-شش ساعت تفاوت می‌شود. ولی متوسط همه این‌ها بیست و نه روز و دوازده ساعت و چهل و چهار دقیقه است. به‌طور متوسط یک دور تمام می‌شود. پس کم داریم.**

یکی از راه‌هایی که جلوتر عرض کردیم، این بود که یک در میان کنیم. حال که بیست و نه روز و نیم است، شب‌ها را در ماه‌ها توزیع کنیم. این شب برای این ماه، ماه بعدی شب بعدی برای آن باشد. این یکی از راه‌هایی است که عرض کردم ولی هیچ کسی انجام نداده، نمی‌دانم بشر در تقویم‌ها در محاسبات اصلاً این جور چیزی را انجام داده یا نه. چون دوازده ساعت -که یک شب است- تفاوت بین ماه و شبانه‌روز است، یک شب را سایل می‌کنیم. پس لازمه آن این است که یک ماه بیست و نه روز و سی شب می‌شود، ماه دیگر سی روز و بیست و نه شب می‌شود. شب‌ها متعلق به قبلی و بعدی متعلق می‌شود. ولی خب کسی این کار را نکرده است. آن چه که مهم است، این است که ما بفهمیم نیاز داریم در تطبیق این اعداد روی هم تا این‌که شب و روز یک حرکتی است که مقدار زمانی بیست و چهار ساعتی دارد؛ یک خط زمان است که می‌خواهد روی حرکت قمر بگردد. وقتی از اول ماه اهلال هلال شد، بیست و چهار ساعت شبانه‌روز را روی خط بیست و نه روز و نیم بغلطانیم، وقتی به بیست و نه روز برسیم، هنوز دوازده ساعت باقی است. اگر یک دور دیگر بغلطانیم از دوازده ساعت در شده‌ایم و در ماه بعدی رفته‌ایم. این را چه کار کنیم؟ این مطلب مهمی است. مورد

اتفاق همه هم هست. یعنی هر کسی اینجا بحث کند مانعی ندارد.

> **حتی به‌عنوان اشاره عرض می‌کنم؛ مثل ماه‌های شمسی هم هست. در تحویل سال دو مبنا هست. یک مبنا این‌که بگوییم تحویل سال قبل از ظهر باشد یا بعد از ظهر. الآن در ایران همین حاکم است. همین را می‌توانستند تقویم جهانی کنند، طبق یک ساعت رسمی که تفاوت می‌کرد. یک مبنا هم این بود که مثل آقای بیرشک اصلاً آن را به زوال ربط نمی‌دادند؛ آن‌ها کل سال‌های ممتده، کبیسه ایجاد کرده بودند. لذا به نظر آقای بیرشک امسال سی ام اسفند نداشتیم. نظم ایشان به این‌صورت بود. اما طبق نظم ژئوفیزیک دانشگاه، امسال اسفند چون بعد از ظهر تحویل شد، سی روز شد. طبق آن‌ها فروردین یک روز جلوتر است.**

خب ببینید ما در سال شمسی هم همین مشکلات را داریم. یعنی مشکلاتی هستند که همه در آن متفق هستند تا چطور آن را حل کنند. لذا راه کارهای مختلفی داده‌اند. این یک نکته است.

بازبینی #3
ایجاد شده 8 ژانویه 2026 08:32:13 توسط ... .
به روزرسانی شده 8 ژانویه 2026 10:59:37 توسط ... .